

Ревизираният национален FSC® стандарт за сертификация на горите у нас е одобрен и влиза в сила

От 1 януари 2025 г. влиза в сила ревизираният стандарт по Международната система за сертификация FSC® (Forest Stewardship Council). Той е разработен от специализирана експертна група с участието на представители на социалната, екологичната и икономическата камара и с подкрепата на WWF – България. Страната ни е първата в света, която успешно приключи процеса на т.нар. планирана ревизия на стандарта. Преразглеждането на стандарта отне почти 3 години и се основава на задълбочени консултации с редица заинтересовани страни, включително държавните горски предприятия и техните териториални поделения, специалисти по горско стопанство, експерти от индустрията, природозащитници, учени и представители на местни общности.

Промените в стандарта отразяват както новите изисквания на FSC (в сила от март 2023 г.), така и голяма част от идентифицираните в процеса на обществените консултации нужди от съобразяване и адаптиране спрямо националните особености в управлението на горите. Ревизираният стандарт съдържа задължителните 10 принципа и 56 критерия, а индикаторите са разработени така, че да отразяват местните специфики в управлението на горите.

Направените промени допринасят за укрепване на следните аспекти в управлението и опазването на горите:

- Подобрена прозрачност на сертифицираните организации.
- Определяне и опазване на стари гори – най-малко 5 % от залесената площ на сертифицираните стопански единици, в които човешката намеса е недопустима.
- Подобряване на лесовъдските практики чрез поддържане на определено количество мъртва дървесина, оставяне на буферни ивици покрай водоемите и водните течения, опазване на биотопни дървета, подпомагане на естественото възобновяване на горите.
- Подобрена комуникация със заинтересованите страни, особено по отношение на разрешаването на възникнали спорове.
- По-детайлно са интегрирани базисните изисквания на FSC за труда, които отразяват и разпоредбите на ключови конвенции на Международната организация на труда, свързани с детски и принудителен труд, дискриминация и свобода на сдружаване.
- Интегриране на новите изисквания на FSC, свързани с превръщане на естествените гори в плантации и промяна на пред-

назначението на горските територии.

- Отражена е политиката на FSC за ползване на пестициди в горското стопанство, в т.ч. необходимост от изготвяне на екологична и социална оценка на риска преди ползването на пестициди.

Също така пояснени са някои изисквания (чрез допълнителни насоки) като например ползването на бяла акация за залесяване, определянето на гори във фаза на старост; посочени са възможните източници на най-добра налична информация за определяне на екологичните стойности на територията на горскостопанската единица и извън нея, които са или потенциално могат да бъдат засегнати от управленските дейности, и други. Прецизирани са определенията на някои от използваните термини, въведени са и нови по изискванията на международния стандарт.

Днес сертифицираните по FSC® горски територии в България възлизат на 2 036 257 ха, което е 53 % от всички гори. През юли 2024 г. сертификат за отговорно управление на горите получиха още три държавни горскостопански единици от обхвата на Южноцентралното държавно предприятие – Държавните горски стопанства – Славейно и Борино, и Държавното ловно стопанство „Извора“ – Девин.

КАКВО ПРЕДСТОИ?

Управлението на всички сертифицирани по FSC® територии трябва да се адаптира към изискванията на ревизирания стандарт, който става задължителен за прилагане от 1 януари следващата година, като до края на 2025 г. всички FSC сертифицирани горскостопански единици ще бъдат одитирани спрямо изискванията на ревизирания стандарт. За да подпомогне плавното преминаване към прилагане на изискванията на ревизирания национален стандарт, WWF – България, ще съдейства за превод на текста на стандарта на български език, актуализиране на примерните вътрешни процедури, осъществяване на специализирани обучения за персонала на сертифицираните горскостопански единици, свързани с разяснения на промените в ревизирания стандарт. Той може да бъде изтеглен на английски език от страницата на FSC: <https://connect.fsc.org/document-centre/documents/resource/211>.

Инж. Нели ДОНЧЕВА
Ръководител Програма „Гори“, WWF – България
Снимка: авторът